1844. **N°.**

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 15 JULIJ.

De Courant wordt driemaal in de week uitgegeven, des Maandags, Woensdags en Vrijdags. De Maandagsche Courant wordt, uit hoofde van den Zondag, Zaturdag avond verkrijgbaar gesteld, en de Advertentiën voor dat nommer worden Zaturdag vóór drie ure verwacht. De prijs van deze Courant is f 3.— voor de 3 maanden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 13 Julij.

Z. M. heeft aan onzen stadgenoot, den Heer A. C. Oudemans, laatst Hoofd-Onderwijzer bij de eerste Gouvernements lagere school te Weltevreden, op Java, thans met verlof hier te lande, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Z. M. zal zich, zoo men uit Luxemburg meldt, van daar naar Parijs begeven en tegen den 20sten in het Groot-Hertogdom terugkeeren.

— De Heer V. Mauvais te Parijs, heeft dezer dagen eene *nieuwe Komeet* ontdekt, die zich in het sterrebeeld Hercules, en wel tusschen de sterren Sigma en Tau vertoonde. Deze Komeet was door den nachtkijker goed te onderscheiden. Zij vertoonde zich onder eene middellijn van 3 of 4 minuten en met een kleinen en helderen kern in het midden.

's GRAVENHAGE, 12 Julij.

Z. M. heeft benoemd tot Ridder der Militaire Willems-Orde 4de Klasse, den gewezen Korporaal Vincent de Leeuw, ter zake van het door hem in den veldtogt van 1815 gehouden gedrag.

— Z. M. heeft tot Wethouder der Stad Woerden benoemd, den Heer M. J. van Erp Taalman Kip, Lid van den Raad, en tot Secretaris der Gemeente Rhijnsaterwoude, den Heer P. van Schravendijk, Burgemeester aldaar, ten einde die beide betrekkingen gelijktijdig te bekleeden.

— Z. K. H. de Prins van Oranje is den 11den van het Loo in de Residentie teruggekeerd.

— Door den Minister van Finantiën is op heden aan de Heeren Leden van de beide Kamers der Staten-Generaal *officieus* toegezonden het ontwerp van wet, houdende vaststelling van een nieuw tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer, verzeld van de daarbij behoorende memorie van toelichting, zoodanig als hetzelve, bij de opening van de naastvolgende zitting der Staten-Generaal, aan Hun Edel Mogenden ter behandeling zal worden aangeboden.

— De Minister van Koloniën heeft ter kennis gebragt van de daarbij belanghebbenden de volgende, in de *Javasche Courant* van den 7den Februarij 1844 voorkomende aankondiging:

» *Brieven uit Europa, over Alexandrië, de Roode Zee en Singapore, op Java aangebragt wordende.*

De Directeur der producten en civiele magazijnen brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat het Gouvernement in schikking is getreden met het plaatselijk bestuur te Singapore, ten aanzien van de voor Nederlandsch Indië bestemde brieven en paketten, welke over Alexandrië en de Roode Zee, met de zoogenaamde Overland-brievenmaal, te Singapore worden aangebragt; ten gevolge van welke schikking de bedoelde brieven en paketten, van wege het Britsch bestuur, ter laatstgenoemde plaats zullen worden afgegeven aan de aldaar gevestigden van de (te Batavia gevestigde) factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij (zijnde de firma A. L. Johnston en C°.), die dezelve van daar, telkens met de eerstkomende geschikte scheepsgelegenheid, naar Java zullen verzenden, om door tusschenkomst van de genoemde factorij aan de Post-Directie te Batavia te worden ter hand gesteld, waarna die brieven en paketten als gewone zeebrieven beschouwd, en dien overeenkomstig naar hunne verdere bestemming zullen verzonden worden.

Met betrekking tot de, voor de bovenbedoelde brieven en paketten verschuldigde *porto's* wordt al verder bekend gemaakt, dat de postgelden tot Singapore verschuldigd, van wege het Britsch bestuur dier plaats, op elken brief of paket zullen worden bekend gesteld, en dat die gelden van de belanghebbenden zullen worden terug gevorderd in verhouding van 400 *centen koper* voor de Spaansche mat, waaronder alsdan ook alle *na* de afgifte der brieven te Singapore gevallen onkosten zullen begrepen zijn.

Batavia, 6 Feb. 1844. De Directeur voornoemd,

BULOFFS."

Kunnende bij vorenstaande nog worden gevoegd, dat, inmiddels, in den aanvang van het jaar, aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië de noodige magtiging is afgezonden, om, zoodra het getal Rijks-Stoombooten in Indië dit zal gedoogen, en men met eenige zekerheid kan rekenen op de aankomst en het vertrek der Engelsche Stoombooten *te* en *van* Singapore, het noodige te verrigten, om eenmaal in de maand eene Stoomboot naar die plaats te zenden, tot het brengen en afhalen van brieven; terwijl het uitzigt bestaat, dat nog in den loop van dit jaar het vereischte getal Stoomschepen in Indië zal aanwezig zijn.

— Ter wegruiming van het bezwaar omtrent de pensioen-betaling der gepensioneerden van den staat, woonachtig op plaatsen, alwaar zich geen Agent van 's Rijks schatkist bevindt, is bij resolutie van Z. Exc. den Minister van Financiën, d. d. 4den dezer, N°. 25, bepaald, dat voortaan de ontvangers der directe belastingen, in en uitgaande regten en accijnsen, voor zoo verre de toestand hunner kassen zulks zal gedogen, van de gepensioneerden de assignatiën, welke aan dezen door de administrateurs van 's Rijks schatkist voor pensioen-betaling op den Agent van 's Rijks schatkist, waaronder het kantoor van den ontvanger ressorteert, zullen zijn afgegeven, tegen uitbetaling zullen overnemen, en die stukken als contant geld later bij den Agent inwisselen, tegen eene kwitantie van overstorting, die zij in hunne maandelijksche verantwoording zullen begrijpen, met verdere bepaling, dat, ingeval van gedeeltelijke ontoereikendheid hunner kassen, de ontvangers zullen letten op het meerendeel der belanghebbenden en aan de kleinste assignatiën de voorkeur geven.

— De Heer Alfred Michiels, Schrijver van *Studiën van Duitschland*, van *de Geschiedenis der Letterkundige denkbeelden in Frankrijk*, van het werk getiteld: *Engeland*, en van vele andere werken te Parijs uitgegeven, die hem den roem van een bekwaam en gemoedelijk Schrijver hebben doen verdienen, is thans alhier. Hij houdt zich bezig met de uitgave van eene *Geschiedenis der Vlaamsche en Hollandsche Schilderkunst*, naar een geheel nieuw plan. Verre van zich, even als zijne voorgangers, bij bijzondere aanmerkingen te bepalen, bestudeert hij de oorzaken, hij beschouwt de algemeene karaktertrekken der kunst naar waarde, hij legt er de innerlijke natuur en de verschillende standen van bloot. De twee eerste afleveringen van dit belangrijk werk zijn den 1sten dezer maand in Frankrijk en te Brussel uitgegeven. Wij hebben ze onder de oogen gehad, en zoowel de denkbeelden als de vorm van het werk schijnen ons de aandacht waardig. Het werk zal niet minder dan 4 deelen in 8°. beslaan en al de tijdperken der Hollandsche en Vlaamsche Schilderkunst omvatten. (*Journ. de la Haye.*)

ROTTERDAM, 12 Julij.

De Heer Ryckevorsel, bij eene tweede stemming door de Provinciale Staten van Zuid-Holland tot lid der Staten-Generaal herkozen, heeft voor die benoeming bedankt, omdat hij geloofde, uit eene zoodanige herkiezing de goedkeuring zijner politieke houding in de Kamer niet te kunnen opmaken. Er zal dus door de Staten voornoemd eene nieuwe keus moeten gedaan worden.

— Het Schilderkunstig Genootschap alhier heeft aan den Heer F. A. Breuhaus de Groot, te 's Gravenhage, de uitgeloofde medaille toegekend, wegens het ingezonden schilderij, volgens de prijsvraag, een strandgezigt voorstellende.

— In den nacht van den 11den is onder Kralingen, op eene Buitenplaats aan den Oudendijk, eene belangrijke diefstal gepleegd, zonder dat men weet hoe de daders het huis zijn in of uitgekomen; al het tafelzilver is gestolen.

— Den 10den zijn de beide laatste Haringjagers met 214 en 290 ton de Maas binnengeloopen.

ZWOLLE, 10 Julij.

— De bevolking der Provincie Overijssel bedroeg 1 Januarij l. l. 207,147 zielen, zijnde dezelve in 1843 met 2,206 toegenomen. — Die der Provincie Vriesland is met 2,961 toegenomen; het getal zielen was aldaar op genoemde dagteekening 238,102.

LEEUWARDEN, 10 Julij.

— De Provinciale Staten van Vriesland hebben den 9den tot lid der Staten-Generaal *herkozen* den Heer Mr. N. van Heloma, en in plaats van het aftredend lid Mr. W. B. Buma *gekozen* Mr. S. Baron van Heemstra.

EINDHOVEN, 10 Julij.

Heden morgen, omstreeks 7 ure, ontstond alhier in het nabij gelegen Dorp Gestel brand. Drie aan een gelegene huisjes met nog eene aangrenzende schuur werden binnen een kwartier uurs in de asch gelegd. De in allen spoed toegeschoten inwoners van het Dorp hebben door hunne krachtdadige inspanning verhinderd, dat de belendende groote hoeve, welke reeds vlam had gevat, ook niet door de vlammen is vernield. Men heeft die kunnen behouden. De oorzaak van den brand is onbekend.

MAASTRICHT, 10 Julij.

De Arrondissements-Regtbank alhier heeft den Schrijver van het Dagblad *le Duché du Limbourg*, A. E. Quesne, tot dezelfde straf veroordeeld, waartoe hij te voren reeds bij verstek veroordeeld was. Hij heeft zich echter tegen het vonnis in cassatie voorzien.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 29 Maart.

Onder de benoemingen en ontslagen door den Gouverneur-Generaal verleend, vindt men ook die van den Heer T. A. M. Clarisse, als Commies-Ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Jawana, residentie Japara, op verzoek eervol ontslagen.

— Het kan den Handelstand van Java niet ongevallig zijn, bekend te worden met de regeling der betrekkingen met de eilanden van Balie en Lombok (eigenlijk Salaparang) welke onlangs is tot stand gebragt.

Reeds voor eenigen tijd had de houding der op die eilanden regerende Vorsten aanleiding gegeven tot onderhandelingen, ten doel hebbende het vaststellen hunner verhouding tot ons bestuur, toen het gebeurde in Julij 1841, met het schip Overijssel, hetwelk gestrand zijnde, door de Balische bevolking werd uitgeplunderd, en deze daad van den kant der Vorsten, als gegrond op een zoogenaamd strandregt, werd verdedigd, de noodzakelijkheid deed inzien, om voor het vervolg handel en scheepvaart te beveiligen tegen aanmatigingen, die onder beschaafde natiën niet mogen worden geduld.

Van dit strand- of klip-regt, bij hen bekend onder den naam van Tawang Karang, is nu door de Vorsten van Balie en Lombok (Salaparang) na erkenning van het Nederlandsch Indisch Gouvernement als eigenaar dier eilanden, voor henzelven, als hunne opvolgers onherroepelijk afstand gedaan.

Als een uitvloeisel van dezen afstand, hebben zij zich jegens het Gouvernement verbonden om voortaan aan *alle* schepen en vaartuigen, die ongelukkig genoeg mogten zijn, om op de kusten van hun grondgebied te stranden, mitsgaders aan derzelver opvarenden, alle mogelijke hulp en bijstand te verleenen, zoo als zulks in alle landen, onder het Nederlandsch Indisch gebied staande, wordt in acht genomen.

Voor het redden van goederen (zoo luidt een artikel der gesloten contracten) zal worden te goed gedaan een bergloon van vijftien ten honderd, als minimum, en vijftig ten honderd, als maximum, van de waarde der geredde goederen, welker bewaring met slechts geringe moeite en zonder gevaar is vergezeld geweest.

Daarentegen zal 50 ten honderd moeten worden toegestaan, wanneer b. v. gezonkene zaken van den grond zijn opgedoken of daarmede werkelijk levensgevaar of zware onkosten zijn gepaard gegaan. Voorts zal de hoegrootheid van het bergloon, in elk geval, naar den boven aangegeven maatstaf, altijd in aanmerking nemende de meerdere of mindere moeite en kosten, waarmede de redding der goederen is bewerkstelligd, door eene commissie van arbitrage worden uitgewezen. — Deze commissie zal bestaan uit een Lid van wege het Nederlandsch Indisch Gouvernement, een Lid van wege de Vorsten, een Lid van wege het gestrande schip.

Voorloopig zijn tot leden van wege het Nederlandsch Indisch Gouvernement, voor Balie, gekozen het tijdelijk hoofd van het etablissement der Nederlandsche Handelmaatschappij te Koeta in Badong, en voor Lombok de Heer G. P. King.

WEST-INDIE.

SURINAME, 23 Mei.

Wij deelen hiermede den in ons Nommer van den 10den dezer beloofden brief uit het Surinaamsche blad, omtrent de Kolonisatie onder opzigt van Ds. Betting mede:

»Mijnheer! Sedert eergisteren is het gerucht verspreid, dat het Gouvernement alhier, van hooger hand het besluit heeft ontvangen, om met alle kracht de werkzaamheden op den post Groningen ten behoeve der kolonisatie te doen voortzetten, onder opzigt van Ds. Betting. Indien dit waar is, zoo als wij hopen, dan zal het overbodig zijn te zeggen, dat men nu, meer dan ooit, met welberadenheid moet te werk gaan. De ondervinding heeft reeds getoond, welke de gevolgen zijn van verkeerde handeling en bestier in deze hoogst belangrijke proefneming. — Het is door het dagblad (Nijmegen) aan het publiek bekend gemaakt, dat Ds. Betting en de landbouwer Bovenkamp, in hunne brieven aan Ds. van den Brandhof, verklaard hebben, dat de kolonisatie hier te lande zeer goed gelukken zoude; dat het klimaat hen ook goed in de hand was gevallen; dat de warmte geen beletsel voor eenen matigen en geregelden arbeid uitmaakte; dat de grond zeer vruchtbaar is en het den arbeider hier wel kan gaan met 3 uren arbeid, beter dan in Nederland met 24 uren; en desniettegenstaande hebben die zelfde personen, weinig tijds later, zich aan het Gouvernement geadresseerd, met de verklaring, dat het plan van kolonisatie hier te lande onuitvoerbaar zoude zijn. — Het is bekend dat het Gouvernement daarop eene Commissie heeft benoemd, om de door Ds. Betting en Bovenkamp opgegevene bezwaren te onderzoeken, te meer daar de landbouwer Rijsdijk verklaard had, dat het mislukken der werkzaamheden gezocht moest worden in verkeerde behandeling der zaak. — Het is bekend, dat de benoemde Commissie, in een uitgewerkt verslag, niet alleen de bezwaren van Ds. Betting heeft wederlegd, en aangetoond, hoe men, door ongepaste maatregelen van het regte spoor is afgeweken, maar tevens het mogelijke tot bereiking van het doel aangewezen.

»In dezen stand van zaken is het nu moeijelijk te bepalen, wat de uitkomst zijn zal, indien het hervatten der werkzaamheden wederom aan denzelfden Heer Betting wordt overgelaten. — Zonder aan de grondbeginselen en talenten van dien geachten Predikant in het minst te willen te kort doen, rijst de vraag op: of iemand, die de zaak der kolonisatie als onuitvoerbaar heeft opgegeven, tegen zijne opgevatte meening aan, met eenige lust of opgewektheid het bestier over dat zelfde werk zal kunnen uitoefenen, en of van zoodanig iets eenig gunstig gevolg kan worden verwacht? Wij gelooven, dit ontkennend te moeten beantwoorden, en dan volgt daaruit de tweede vraag: of het dan geen tijdverspil en geldverlies is, om op denzelfden voet het werk te hervatten?

»De zaak toch is van te groot belang, om niet wederzijds in eene wisseling van denkbeelden te treden, en niemand kan het den welmeenenden burger als euvel aanrekenen, als hij zijne gevoelens daaromtrent kenbaar maakt. Het staat toch vast, dat de kolonisatie van Europeanen een der beste middelen is, om den toestand van Suriname te verbeteren; ieder burger heeft dus belang in de zaak, en mag niet onverschillig zijn omtrent de behandeling derzelve.

»Het besluit, om de werkzaamheden te hervatten, is het bewijs, dat de Regering geene poging onbeproefd wil laten om onzen toestand te verbeteren. Het wordt dus van onze zijde een duurzame pligt, om datgene in het midden te brengen, hetwelk strekken kan, om, zoo niet meer, dan toch inlichtingen omtrent de goede zaak te verspreiden. — Vooreerst wordt van meer dan eene zijde het terrein van den post Groningen als onvruchtbaar afgeschilderd. — Indien dit nu waar is, wat kan het dan baten om op nieuw daaraan belangrijke sommen te koste te leggen en tijd te verzuimen? Het is waar dat de gebouwen op dien post zeer vele uitgaven kunnen besparen, doch wat baat zulks, als de grond niets kan opleveren? Zoude het niet oneindig voordeeliger zijn, indien men een stuk bewerkt land aankocht en aldaar de woningen voor de nieuwe kolonisten plaatste, en op die wijze onmiddelijk een' aanvang maakte, in stede van wederom zoo veel tijd te besteden aan het openkappen en bepolderen op Groningen?

»Zou bij voorbeeld, eene plantaadje, als Voorzorg in Saramacca, of als Leliendaal in de Commewyne, niet voordeeliger voor de kolonisatie zijn, dan het aanbrengen van nieuwe landen? — Zoude de daartoe te bestedene koopsomme niet gelijk staan aan de sommen, welke nu wederom in Groningen zullen worden gestoken? — En al eens aangenomen dat Groningen geschikt ware voor de kolonisatie, zoude het dan niet gebiedend noodzakelijk zijn, dat het werk op eene geheel andere wijze werd aangevangen, dan vroeger het geval is geweest? — Is het te onderstellen dat Ds. Betting, bij den besten wil, de zaak nu met belangstelling zoude kunnen opnemen, daar zijne overtuiging hem zegt, dat zulks aan iemand anders werd opgedragen, en wel aan eenen zoodanige, wien men eene zekere som gelds in eens aanbood, om het terrein binnen den kortst mogelijken tijd in behoorlijke orde te brengen? — Zoude het niet doelmatiger zijn, om het toezigt over het werk op te dragen aan eene Commissie van b. v. drie bekwame personen, aan welker hoofd Ds. Betting gesteld werd? Deze Predikant toch kent den Surinaamschen grond niet, heeft geene kennis van vellen, opruimen, bepolderen en wat meer tot den aanleg behoort, en heeft dus behoefte aan verstandige leidslieden, die der zake kundig zijn. Hoe het hiermede ook moge gelegen zijn, wij voor ons kunnen het niet ontveinzen, de zaak thans van eene moeijelijker zijde te beschouwen, dan in den aanvang het geval is geweest. — Indien zij nu mislukt, dan is het uit met ons! En niet meer dan billijk; — de Regering wil ons helpen, doch wij moeten niet *werkeloos* blijven.

»Mogt mijn geschrijf tot eenige overweging aanleiding geven, dan is mijn wensch vervuld.”

SPANJE.

MADRID, 4 Julij.

In de Provincie Murcia hebben eenige ongeregeldheden plaats gehad door aanstokerij van Partijgangers van Espartero; het burgerlijke en militaire gezag heeft deze uitbarsting krachtdadig bedwongen.

— Men leest in *de Globe* van Madrid:

De tijdingen die de Regering van Marokko heeft ontvangen zijn geenszins bevredigend. De Keizer heeft in bewoordingen die noch voorzigtig noch voedzaam zijn, op de vraag geantwoord die hem gedaan was om de beleediging goed te maken, welke wij openlijk ondergaan hebben. Brieven van Barcelona, die wij van geloofwaardige personen hebben ontvangen, melden ons dat de ministers zich met deze belangrijke zaken bezig houden.

De zaak van Marokko heeft eenen belangrijken voortgang gemaakt. De Spaansche Regering heeft aan een leger van 6,000 man order gegeven, om zich naar Ceuta te begeven. Het bevel over deze afdeeling is aan de Generaal de Villa Longa toevertrouwd.

— Men schrijft uit Ceuta van 25 Junij aan het dagblad *Tiempo* te Madrid:

Den 22sten is de Generaal Antonio Ordinez hier aangekomen, en heeft het bevel aanvaard dat bij voorraad aan den Brigadier Mauri was toevertrouwd. Heden, den 25sten, heeft de nieuwe bevelhebber met de gewone plegtigheden het vaartuig ontvangen waarmede de plaats was bemagtigd, door den Generaal die dezelve aan de Mooren ontweldigde. Deze plegtigheid heeft in de hoofdkerk plaats gehad. — [Mogelijk vraagt hier de lezer, een vaartuig in een kerk? en schudt zijn hoofd van wege zijn ongeloof. Het *Journal des Débats* deelt het mede zonder eenige opheldering. Waarschijnlijk zal het dus al een klein vaartuig zijn geweest, waarmede de stad in 1415 op de Mooren is veroverd.]

PORTUGAL.

LISSABON, 2 Julij.

De Koningin heeft de uitgebreide plannen van het Ministerie tot verbetering van het finance-wezen goedgekeurd, bestaande voornamelijk in het dek-

ken van het te kort, ten bedrage van 232,000,000 reys en van de gewone uitgave ten beloope van 589,000,000; om deze te korten en uitgaven te dekken, zullen verhoogde belastingen worden ingevoerd, eene algemeene vermindering der staatsuitgaven met 5 pCt. plaats hebben en eene nieuwe verpachting der tabaks-monopolie geschieden, bij welke de gegadingden verpligt zullen zijn tot een voorschot van 4,000,000,000 reys (bijna *f* 11,000,000) à 5 pCt. tegen pari; welke leening men meent, dat het huis Rothschild doen zal.

— De Minister van Justitie had zijn ontslag genomen en zijne portefeuille was voorloopig aan den Minister van Binnenlandsche Zaken toevertrouwd.

— Het *Diario do Governo* heeft een Koningklijk besluit omtrent de handelsbelasting bekend gemaakt, welke de vreemdelingen in Portugal moeten betalen. Tot hiertoe genoten de Engelschen de meest voordeelige voorwaarden, en genoemd besluit, de overige vreemde kooplieden met hen gelijk stellende, kan niet anders dan desen genoegen doen. Dit besluit is vooral gunstig voor de Spanjaarden, welke grootendeels den kleinhandel uitoefenen.

HONGARIJE.

Te Klausenburg zal onder voorzitting van den Graaf Tekeli, Gouverneur van Zevenbergen, de 5de jaarlijksche bijeenkomst van Genees- en Natuurkundigen, dit jaar den 2^{den} September plaats hebben; tot welke bijeenkomst ook alle buitenlandsche geleerden worden genoodigd.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 6 Julij.

Sedert vele jaren herinnert men zich hier in de maand Julij geen zoo groote aanvoer als de tegenwoordige, van ten minste 9000 schepels graan. De tarwe is een weinig gestegen, maar daarentegen het overige graan gedaald. Eerstdaags begint de oogst in Neder-Beijeren, als het weder niet ongunstig wordt.

BRUNSWIJK.

De Regering heeft het sedert lang reeds hangende vraagpunt over het ophouden of de voortduring der Loterij aldus beslist, dat de thans trekkende 17de Loterij de laatste zal zijn. — [Mogten de voorbeelden van afschaffing van Loterijen niet verloren gaan voor de Staten, waar ze nog in volle kracht bestaan; waar ze nog de verborgen kanker zijn, die aan veler welvaart knaagt, en waar men er echter niet eens aan schijnt te denken, dat alle inkomsten van den Staat, die op een onzedelijken grondslag rusten, volgens alle wetten van eene goede staatshuishoudkunde, worden veroordeeld. En is niet de Loterij daar onder te noemen? Wie berekent het aantal dergenen die uit winzucht of om hunne achteruitgaande zaken te herstellen, hunne laatste toevlugt tot de Loterij nemen en zich en de hunnen in een afgrond van jammer en ellende storten? Wie berekent de verkwisting, het zedelijk kwaad dat zoo gemakkelijk verkregen geld niet zelden dengene aanbrengt, die 't niet weet te gebruiken? Inderdaad, het gewonnen geld sticht dikwijls niet minder onheil dan het verlorene. En veroordeelt niet de staatshuishoudkunde eene instelling die niets voortbrengt, maar alleen een onregelmatige verplaatsing is van een gedeelte van het geld der ingezetenen, voor welke verplaatsing de schatkist zich een aandeel toeëigent? Eene instelling die onverdedigbaar is voor het onfeilbaar wetboek der Christelijke zedelijkheid, die men niet langer behoorde te dulden, maar met billijk ontzien van zoo velen die er nu een eerlijk bestaan in vinden, langzamerhand moest worden ingekort, tot ze geheel werd uitgeroeid.]

HAMBURG.

2 Julij.

Het Deensche stoomschip Hekla, met 120 koppen bemand en voorzien met bommen en ander geschut, is met verzegelde orders in zee gestoken, waarschijnlijk om zich te Falmouth te vereenigen met de Deensche fregatten Geffion en Thetis, aan welks boord zich de Kroonprins Frederik zal bevinden, en met de Zweedsche schepen Josephine, Freya en Nordstiern, ten einde gezamentlijk naar Marokko te stevenen, om de vorderingen van Zweden en Denemarken te doen gelden. Z. M. de Koning, die zich voor het vertrek der Hekla aan boord had begeven, had de manschappen aangesproken en hun gezegd: dat zij zich moedig zouden gedragen, de Deensche vlag in eere houden en met de Zweedsche zeelieden vriendschappelijk omgaan. Deze gezegden schenen het gemelde plan te bevestigen.

ENGELAND.

EDIMBURG, 28 Junij.

Men herinnert zich, dat vóór eenigen tijd te Funchal, hoofdstad van het eiland Madera, eene Jongvrouw, Maria Joaquina Alves geheeten, behoorende tot twee voorname familiën te Edimburg, door het kerkelijk geregtshof ter dood was veroordeeld, omdat zij de Protestantsche Godsdienst had omhelsd. Dadelijk toen deze droevige tijding hier was aangekomen, heeft de Lord-Mayor aan Lord Howard de Walden, Ambassadeur van Z. Brit. Maj. bij het hof van Lissabon geschreven, en hem verzocht bij de Koningin voor de veroordeelde te willen tusschen beide treden.

De Lord-Mayor heeft van Lord Howard thans een zeer aangenaam antwoord ontvangen. Zoodra Z. Exc. met Koningin Maria over de bedoelde zaak was beginnen te spreken, viel H. M. hem in de rede en zeide, dat het besluit van geheele kwijtschelding van straf reeds geteekend en naar Funchal afgezonden was. »Wees verzekerd, Mylord," voegde er de Koningin bij, "dat ik nooit zal dulden, dat iemand om zijne godsdienstige gevoelens verontrust wordt. De vrijheid van geweten is en zal altijd in de Portugesche Staten onbeperkt zijn."

Lord Howard bevestigt op het eind van zijnen brief aan den Lord-Mayor van Edimburg, dat de vrijheid van eeredienst in Portugal in waarheid volkomen is, en om een voorbeeld aan te halen, meldt hij, dat een Roomsch Priester te Lissabon, welke onlangs tot de Protestantsche Godsdienst was overgegaan en die zelfs proselyten zocht te maken, ten gevolge van dien zelfs niet in het minst bemoeijelijkt is geworden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Julij.

De *Moniteur de l'Armée* deelt de volgende bijzonderheden mede omtrent den overvoer van ruiterij naar Afrika:

Den 15^{den} Julij moeten er 8 escadrons te Port-Vendre worden ingescheept, te weten: 4 escadrons van het 9de regement jagers, en 4 escadrons van het 2de regement husaren.

— Bij arrest van het Koninklijk Geregtshof onder voorzitterschap van den Heer Seguier is tegen den Raad van de orde der Advokaten in het bekend geschil tusschen dezen en voornoemden Voorzitter de ligtste der disciplinaire straffen, die der berisping uitgesproken. De deken en al de leden van dien Raad hebben daarop besloten hun ontslag te nemen. Niemand twijfelt er aan of ze worden met een overgroote meerderheid weder herkozen. De Advokaten hebben eenstemmig verklaard, dat zij zich niet meer voor die Kamer van 't Hof zullen vertoonen, waarin de Heer Seguier voorzit, zoodat dit bedroevend conflict nog geenszins is uit den weg geruimd.

— De heer Ch. Laffitte is door de kiezers van Louviers voor de vijfde maal als hun Afgevaardigde verkozen, en wel met 341 tegen 10 stemmen. Men is natuurlijk zeer verlangend te vernemen of de Kamer der Afgevaardigden deze keus wederom zal vernietigen.

— De Heer Thiers, rapporteur van het ontwerp van wet op het middelbaar onderwijs heeft zijn arbeid voleindigd. Hij heeft heden het eerste gedeelte aan de Commissie voorgelezen, en men verzekert dat hij zijn geheel verslag Vrijdag of Zaturdag den 13^{den} in eene openbare zitting aan de Kamer zal kunnen voordragen.

— Volgens eene ministeriële verordening genieten de Fransche Ambassadeurs van den eersten rang voor reiskosten, voor ruim twee Fransche mijlen of nagenoeg twee uren gaans 37,50 fr., die van den tweeden rang 25, Zaakgelastigden 20, Consuls-Generaal 20, Gezantschaps- en Legatie Secretarissen 12,50, Consuls 15, Vice-Consuls 12,50, Attachés bij de Consulaten-Generaal 10, Consulaats-élèves en Agenten 10, en Kabinets- of Staatskoeriers 12,50 fr.

— Het beheer der Douanen heeft in afwachting van het jaarlijksch verslag van Handelsstatistiek, de algemeene uitkomsten van den Buitenlandschen handel van Frankrijk in 1843 medegedeeld. De *Moniteur* geeft een bloote opgave van getallen, die hoogstbelangrijke zaken behelzen. In 1842 had de handel door de financiële crisis van Noord-Amerika merkelijk geleden; in 1843 is dezelve weder nagenoeg tot zijn vorige hoogte geklommen. Sommige lieden zijn het vorige jaar verontrust, dat onze invoer onzen uitvoer had overtroffen, maar die vrees is ongegrond; want, wat er van de opgaven der officiële waarde zijn moge, hoe meer een land koopt, hoe meer ook zijn uitvoer vermeerdert. En wat de aanhangers van de handelsbalans betreft, de plaatsing van Fransche koopwaren is toegenomen, en dat is in alle opzigten een goede tijding.

— Men leest in den *Courrier des Ardennes* van den 9^{den} Julij:

Dagelijks trekken talrijke troepen Duitsche deserteurs van de grensplaatsen komende, het departement des Ardennes door. Zaturdag is nog een sterk detachement door Mezieres en Sedan gekomen, om zich naar Afrika te begeven, waar de aanval op Marokko tot deze versterkingen aanleiding geeft.

— Een ontzettend ongeluk heeft 10 of 12 Piemonteesche werklieden aan het Kanaal van Marseille getroffen. Een geweldige rots is los geraakt en heeft de ongelukkigen verpletterd. Vijf zijn er zonder eenig teeken van leven uitgehaald en twee zwaar gekwetsten naar 't Hospitaal gebragt. Bij het vertrek van den post, was men nog ijverig bezig om de overigen op te graven.

— Twee misdadigers, van welke een een galeiboef, die zich als vrouwen verkleed, voor geestelijke zusters uitgegeven en reeds tot een voorgewend weldadig einde 40,000 fr. verzameld hadden, zijn dezer dagen te Niort, in het Departement Deux Sèvres, in hechtenis genomen.

— Op de begraafplaats van Père Lachaise is men bezig met het herstellen der graftombe van Heloise en Abelard; om het monument wordt een prachtig ijzeren hek opgerigt.

— De Boekhandel van Schonenberger heeft nieuwe studiën van Bertini uitgegeven. Het zijn twee cahiers à quatre mains, zeer ligte muzijk, die nog aan de verzameling van den beroemden meester ontbraken.

BELGIE.

BRUSSEL, 11 Julij.

HH. MM. de Koning en Koningin zijn gisteren morgen naar Parijs vertrokken, om eene maand afwezig te blijven.

— Den 7^{den} is een Galjoot van Antwerpen naar Santo Thomas vertrokken met 40 Kolonisten en eene lading koopwaren.

— Den 8sten is een Belgische haringjager met 12 ton Haring te Antwerpen aangekomen, zijnde de eerste vrucht der vangst van de visschersloep Stad Antwerpen.

— De Heer Smits, Gouverneur van Luxemburg heeft last bekomen om Z. M. den Koning der Nederlanden, bij H. D. aankomst in het Groot-Hertogdom, van wege Z. M. den Koning der Belgen te gaan complimenteren.

— De Nederlandsche Minister Baron Schimmelpenninck is den 9^{den} uit Brussel naar Duitschland vertrokken. — Ook is de Nederlandsche Gezant Rochussen uit Brussel naar Luxemburg vertrokken, om aldaar bij zijnen Meester een bezoek af te leggen.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad LEYDEN, brengen mits deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat bij Hun Ed. Achtb. van den Heer Controleur der Directe Belastingen, is ontvangen, het Eerste gedeelte van het primitieve Kohier der Personeele Belasting, dienst 1844 en 1845, welke op den 8sten dezer maand is executoir verklaard, en dat hetzelve aan den Heer Ontvanger is verzonden.

Leyden den 13 Julij 1844.

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

Door Zijne Majesteit zijn, bij besluit van den 4^{den} Julij 1844, n°. 68, goedgekeurd de uitgebragte beroepingen van Predikanten, door de kerkeraden der Hervormde gemeenten hierna genoemd, als:

Van Harderwijk, onder de classis van dien naam, op B. J. A. Taats, Predikant te Elspeet.

Van Bellingewolde, onder de classis van Winschoten, op J. S. Damsté, Predikant te Vriescheloo.

Van Loon op Zand, onder de classis van Heusden, op Gozewinus Kroeze, Kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Noord-Holland.

Van Gasselternieuwveen, onder de classis van Assen, op A. A. ten Oever, Predikant te Oosterwijtwert, en

Van Moerkapelle, onder de classis van Rotterdam, op A. de Nooy, Kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur te Utrecht.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed tot onze grievende smart, zeer onverwacht, in den ouderdom van bijna 79 jaren, onze hartelijk geliefde Vader en Behuwd-Vader JAN HENDRIK TYSSINK.

LEYDEN, 8 Julij 1844.

D. C. MOLENAAR,
M. C. MOLENAAR,
Geb. TYSSINK.

Voor de menigvuldige blijken van deelneming mij betoond, bij de bevalling mijner Echtgenoote, betuig ik langs dezen weg mijnen opregten dank.

LEYDEN, 15 Julij 1844.

J. H. H. SCHMIER.

Alle de zoo bekende als onbekende Schuldeischers der onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschappen van wijlen LAMBERTUS SPOORMAN, in leven *Broodbakker*, gewoond hebbende te Leyden, en van zijne nagelatene Weduwe MARIA SEDERS, in leven *Broodbakster*, mede gewoond hebbende te Leyden en beide aldaar overleden, worden bij deze volgens artikels 1082 en 1083 van het Burgerlijk Wetboek uitgenoodigd, om de Rekening en Verantwoording der gemelde nalatenschappen en des Boedels bij genoemde Echtelieden in het gemeen bezeten, te komen nazien ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWIJDEN te Soeterwoude, en zulks telken dage, met uitzondering van Zaturdag en Zondag van den 18^{den} tot en met den 22sten Julij aanstaande, des voormiddags van 10 tot 12 ure, — zullende, bijaldien daartegen geen verzet plaats heeft gehad, dadelijk daarna worden overgegaan tot de betaling der vorderingen in evenredigheid van het beloop dier nalatenschappen.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie maakt bekend, dat de leeningen van *Tien en Dertien Millioenen Gulden*, door de Nederlandsche Handel-Maatschappij aangegaan, ingevolge de besluiten, in de algemeene Vergaderingen der stemgeregtigde Deelhebbers in de voornoemde Maatschappij, op den 28sten April 1835 en op den 16^{den} Maart 1837 genomen, en goedgekeurd bij de Koninklijke besluiten van den 3^{den} Mei 1835, Lt. A, en 18 Maart 1837, N°. 120, overeenkomstig het 4de Artikel der plannen en voorwaarden van die leeningen, en ten gevolge dezer kennisgeving, op den eersten Januarij 1845 aflosbaar zullen zijn; en dat alzoo van en met den laatstgenoemden dag, de schuldbekentenissen, uit die leeningen voortgevloeid, tegen intrekking derzelven en van de daarbij behoorende, niet verschenen Coupons zullen worden afbetaald ten Kantore van de Nederlandsche Bank te *Amsterdam*, met bijvoeging van drie maanden rente en alzoo die ad *f* 1000, en met *f* 1011,25, en die ad *f* 500, en met *f* 505,62½, zullende geene verdere rente dan tot en met den 31sten December 1844, over deze schuldbekentenissen worden voldaan.

Amsterdam, den 28sten *Junij* 1844.

VAN DER OUDERMEULEN, *President*.

T. SCHUURMAN, *Directeur fungerend Secretaris*.

Ter Betaling der COUPONS van CERTIFICATEN, à 2½ pCts *Werkelijke Schuld*, gedomicilieerd op het *Administratie-Kantoor*, gevestigd te Leyden, en verschenen primo Julij 1844, zal worden gevaceerd des Dingsdags van iedere week, op de gewone uren, op de Hooglandsche Kerkgracht, Wijk VII, N°. 972, te Leyden.

Ten Kantore van LEZWYN & EIGEMAN, op het Rapenburg, Wijk I, N°. 240, te Leyden, wordt gevaceerd *Dingsdags*, *Woensdags* en *Donderdags*, van 9 tot 11 ure, ter Betaling van al de COUPONS, verschenen primo Julij 1844, van de 2½ pCts CERTIFICATEN der volgende *Administratie-Kantoren*, als van:

De Heeren KETWICH & VOOMBERGH & WED. W. BORSKI.
» » A. K. & P. K. VAN HARPEN en PLUYM en BACKER,
» » S. & D. SAPORTAS, VAN MAARSEVEEN & LE JOLLE en BUYS & KERKHOVEN. En
DE WED. H. F. TJEENCK, c. s.

Voor een Fatsoenlijk JONGELING, die zijne zaken bijna den ganschen dag buiten 's huis heeft, vraagt men bij Fatsoenlijke Burgerlieden, Kost, Inwoning en Bewassen, met een klein Kamertje, zoo tot Slaapplaats als om zijn Schrijfwerk te verrigten, voor *f* 200 's jaars. Adres onder Letter A. B. met gesloten brieven aan het Bureau dezer Courant.

De Ondergeteekende verzoekt aan zijne Begunstigers, welke ROODE en WITTE BESSENSAP à 17½ cent, of ROODE en WITTE BESSENWIJN à 35 cent de Flesch, aan hem gelieven te bestellen, hunne geëerde orders zoo spoedig mogelijk in te zenden.

G. C. BOLLINGER.

TIENDEN TE KOOP,

gelegen onder *LEYDERDORP* en *SOETERWOUDE*, voornamelijk in den drooggemaakten Gelderswoudschen Polder, *op Dingsdag den* 16^{den} *Julij* 1844.

Men is van meening, op Dingsdag den 16^{den} Julij 1844, 's morgens ten 10 ure, te Verpachten:

DE TIENDEN, voor dezen Oogst en Jaarschare, te *Leyderdorp* te veld staande, de Stad Leyden en het Kapittel ten Hoogelande aankomende. Alsmede DE TIENDEN, voor dezen Oogst en Jaarschare, te *Soeterwoude* te veld staande, voornamelijk gelegen in den drooggemaakten Gelderswoudschen Polder, de Stad Leyden en de Gemeente Soeterwoude toebehoorende.

Die daarin gading hebben, komen ten dage en ure voorschreven in de Herberg: *Ik leer nog*, aan den Hoogen Rijndijk onder Soeterwoude, aanhooren de voorwaarden, en doen hun profijt.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN.

Zaturdag, 13 *Julij* 1844. Van 24 tot 28 à 29 Gulden.

PRIJS VAN DE BOTER TE DELFT.

Woensdag, 10 *Julij*. Van 28 tot 30 Gulden.

PRIJS DER KOMIJNDE KAAS TE ROTTERDAM.

Maandag, 8 *Julij*. Van *f* 8 tot *f* 11.50.

Prijs-Courant der Effecten.

ZATURDAG 13 JULIJ ten 4 ure.

		Laagste koers.	Hoogste koers.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	à 2½ pCt.	$61\frac{7}{8}$	
Dito dito.	» 3 »	$74\frac{3}{8}$	$74\frac{1}{2}$
Dito dito op rese.	» 3 »		
Dito dito.	» 5 »	$100\frac{5}{8}$	
O. I. Leening.	» 5 »	100	
Dito.	» 4 »	$96\frac{1}{16}$	$96\frac{1}{8}$
Amortisatie Syndicaat.	» 4½ »	$99\frac{1}{8}$	$99\frac{3}{8}$
Dito dito.	» 3½ »	$87\frac{7}{16}$	$87\frac{1}{2}$
Handel-Maatschappij.	» 4½ »	$144\frac{1}{2}$	$144\frac{5}{8}$
Nieuwe dito.	» 4½ »	$100\frac{7}{8}$	
Haarlemmermeer.	» 5 »		
Aandeelen Rijn-Spoorweg.	» 4½ »		
Aandeelen Holl. Spoorweg-Maatschappij.			
SPANJE, Leening bij Ardoin van 25 £.	» 5 »	$21\frac{1}{4}$	
Dito bij dito, onbep. stukken.	» 5 »	$18\frac{3}{4}$	$19\frac{1}{16}$
Dito.	» 3 »		
Coupons Ardoins.	» »		
Passive.			
PORTUGAL, te Londen.	» 3 »	$45\frac{3}{4}$	45
DENEMARKEN, Oblig. te Londen.	» 3 »		
RUSLAND, Oblig. HOPE 1798 en 1816.	» 5 »	$107\frac{3}{4}$	
Dito dito 1828 en 1829.	» 5 »	$106\frac{5}{8}$	
Cert. bij dito 1831 en 1833.	» 5 »	$98\frac{3}{8}$	
Dito bij HOPE.	» 4 »	$90\frac{7}{8}$	
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	$90\frac{9}{16}$	
Certificaten te Hamburg.	» 5 »		
Inschrijving bij Assign.	» 6 »		
Certificaten van dito.	» 6 »		
POLEN, Aandeelen met Loting.	fl. 300 f.		
Dito dito.	» 500 »	$167\frac{3}{4}$	
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank.	à 5 pCt.		
Idem.	» 4 »		
Oblig. Metalliek.	» 5 »		
Idem.	» 2½ »		
Aandeelen 28 Mei 1834.	f 500 f.		
Idem 1 April 1839.	» 250 »		
NAPELS, Certif. Adm. alhier.	à 5 pCt.		
BRAZILIË, Idem.	» 5 »	$83\frac{1}{4}$	
AMERIKA.	» 6 »		
Dito.	» 5 »		
Dito Bankaktien.	» 5 »		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.